

13. 4. 2001

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vývoj kriminality dětí a mladistvých

V roce 1989 se o dětské kriminalitě prakticky nemluvílo, přestože tehdy byl podíl kriminality mládeže na celkové kriminalitě vyšší o 1,17 % než v roce 1999. Totéž platí i o brutalitě dětí, která se vyskytuje v různé formě a intenzitě případ od případu, nejčastěji jako šikana mezi dětmi. Použití zbraně různého druhu dětmi je pouze ojedinělé, záleží na okolnostech každého případu.

V roce 1989 se o dětské kriminalitě prakticky nemluvílo, přestože tehdy byl podíl kriminality mládeže na celkové kriminalitě vyšší o 1,17 % než v roce 1999. Totéž platí i o brutalitě dětí, která se vyskytuje v různé formě a intenzitě případ od případu, nejčastěji jako šikana mezi dětmi. Použití zbraně různého druhu dětmi je pouze ojedinělé, záleží na okolnostech každého případu.

Ve věkové kategorii 12-15 let se nařizuje ochranná výchova v případě, že by šlo o čin, za který může být uložen výjimečný trest. U závažnějších trestných činů se tedy automaticky neupouští v této věkové kategorii od stíhání a soudního řízení. V méně závažných případech by bylo vhodné ukládat alternativní tresty formou veřejně prospěšných prací adekvátních věku provinilce.

Rodiče odpovídají za škody způsobené jejich dětmi. V případě způsobené škody rozhoduje v občansko-právním řízení soud (podle znaleckého posudku odhadujícího výši škody) o náhradě škody.

Celkově lze konstatovat, že kriminalita dětí v loňském roce výrazně klesla, a to o 18 %. Totéž platí i v případě kriminality mladistvých, kde se výrazný sestupný trend projevuje již v posledních čtyřech letech.

Oproti roku 1999 klesl počet trestných činů spáchaných dětmi v roce 2000 o 2 248, tj. o 18 % a mladistvými o 1 413, tj. o 9,5 %. Počet vyšetřovaných dětí se oproti roku 1999 zvýšil o 67, tj. o 0,8 %. Počet mladistvých delikventů klesl o 241, tj. o 2,6 %.

Aktivity Policie ČR v oblasti prevence kriminality dětí a mladistvých:

Zavádění preventivních prvků a integrace P ČR do preventivních systémů na místní úrovni se uskutečňuje prostřednictvím tzv. Preventivně informačních skupin P ČR (PIS). V současnosti existuje 73 těchto skupin.

PIS společně s dalšími policejními profesionály (vyšetřovateli, kriminalisty) provádějí besedy a soutěže pro děti a mládež z mateřských, základních a středních škol, zaměřené na zvyšování právního vědomí, aspekty delikventního jednání a prevenci drogových závislostí.

V letech 1997 - 2000 byl kladen důraz na zkvalitnění spolupráce specializovaných pracovníků P ČR a Úřadu vyšetřování, kteří pracují na úseku mládeže, s dalšími orgány veřejné správy. V rámci policie došlo k personálnímu posílení, zvýšení odbornosti a ke stabilizaci pracovišť zabývajících se touto oblastí v rámci policie.

Systémový přístup k péči o delikventní mládež:

V roce 1997 byla z podnětu RVPPK zahájena diskuse odborníků o schopnostech stávajícího systému péče o delikventní mládež na negativní vývoj efektivně reagovat. Diskuse vyvrcholila konferencí s mezinárodní účastí na téma "Kriminalita dětí a mladistvých" v roce 1998. Závěry, které vzešly z

odborné diskuse, se staly podkladem pro zpracování materiálu "Návrh systémového přístupu k péči o dětské a mladistvé delikventy", který byl schválen usnesením vlády ČR č. 1032 ze dne 6. října 1999. Jedním z konkrétních výstupů uvedeného materiálu je realizace meziresortního projektu "Centrum včasné intervence v Ostravě (CVI). V rámci CVI systémově spolupracují na místní úrovni orgány sociálně právní ochrany dětí, Policie ČR a Úřad vyšetřování, probační a mediační služba, samosprávné instituce, školská zařízení a nestátní neziskové organizace s cílem vytvoření podmínek pro sociálně nápravnou intervenci v případech delikventního jednání dětí a mladistvých.

Výše uvedené subjekty jsou propojeny elektronickým komunikačně databázovým systémem.

Na základě rychlého přenosu informací mezi zainteresovanými subjekty je možné nastartovat včas sociálně nápravný proces.

V sociálně nápravném procesu není klient a jeho rodina objektem, ale aktivním subjektem systému, který se podílí na účinné nápravě nepříznivého stavu.

Klienti uzavírají s orgánem sociálně právní ochrany tzv. "kontrakt" o sociálně nápravném plánu ještě před tím, než jsou aplikována správní nebo soudní rozhodnutí.

K 31. 12. 2000 bylo do projektu zapojeno 803 klientů, kteří spáchali 1 774 trestních deliktů.

Výsledky tohoto pilotního projektu budou v příštím roce použity pro vyhodnocení účinnosti legislativy, institucionálního zabezpečení a metod práce souvisejících s přístupem k péči o dětské a mladistvé delikventy. Materiál (bude předložen vládě) současně navrhne komplex opatření, kterými je nutné stávající systém modifikovat.

Realizace Komplexních programů prevence kriminality na místní úrovni prokazatelně přináší řadu pozitivních změn v bezpečnostní situaci ve městech a stále více měst má zájem se do Komplexního programu zapojit. Zatímco v roce 1996 (první rok realizace Komplexního programu) bylo do systému zapojeno 20 měst, v roce 2001 je to již 85 měst.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s využitím umělé inteligence](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 2. díl: Redefinice závislé práce](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ČERVEN 2026](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [10 otázek pro ... Marka Šmůlu](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Home office v Česku, Německu a Rakousku: je česká právní úprava práce na dálku dostatečně flexibilní?](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Postoupení pohledávky na náhradu škody v pracovněprávních vztazích](#)